

Emma F Brännström
Kanslienhet

Tjänsteskrivelse Strategi för folkhälsa och funktionsrätt

HSN 1076-2023

Sammanfattning

De senaste åren har arbeten med att förnya regionövergripande strategier i stor utsträckning varit pausade. Avsikten med det har varit att få en bättre överblick över de styrdokument som finns och genom det öka förmågan att styra och även underlätta implementering i verksamheterna.

Region Västerbottens folkhälsopolitiska program samt funktionshinderspolitiska strategi har båda löpt ut. På uppdrag av Regionstyrelsen och Hälso- och sjukvårdsnämnden ska Beredningen för folkhälsa och Beredning för funktionshinder och samverkan ta fram nya strategier. Enligt ett beslut i regionstyrelsen (RS 1673–2923) har därför förutsättningar gått igenom och goda möjligheter finns för att sammanföra dessa båda styrdokument i en gemensam strategi. Ett förslag till ny gemensam strategi som omfattar båda dessa politikområden har därför arbetats fram under 2023–2024.

Genom samarbetet ökar förutsättningarna för likabehandling av invånare, jämlik hälsa samt samordning och styrning. Respektive ansvarigt politiskt organ ansvarar och bidrar utifrån sitt politikområde. Arbetet på tjänstepersonsnivå samordnas mellan förvaltningarna.

Strategin innehåller Region Västerbottens mål och prioriteringar kopplade till folkhälsa och funktionsrätt. Strategin bygger på lagstiftning, konventioner och utgår även från relaterade dokument som tagits fram i samverkan med andra aktörer och definierar gemensamma mål. Dessa relaterade dokument finns omnämnda i strategin och har varit en viktig utgångspunkt i arbetet med framtagandet av strategin. Strategin är inte en handlingsplan vilket innebär att aktiviteter relaterade till strategin kommer att formuleras i andra styrdokument.

Strategin omfattar tre angreppssätt som beskriver hur regionen ska uppnå målet om att skapa förutsättningar för en god, jämlik och jämställd hälsa för alla som bor i Västerbotten. Angreppssätten är generella insatser, kompensatoriska insatser och normbreddande insatser.

En bred remissomgång har genomförts internt i regionens tre största förvaltningar samt externt med kommuner, länsstyrelse och civilsamhälle och ett stort antal remittenter har besvarat remissen. Samråd har även genomförts med den samlade patient- och funktionsrättsrörelsen i Västerbotten samt nationella minoriteter och urfolk. Övervägande välkomnas en gemensam strategi för två politikområden med många beröringspunkter. Det som flera lyfter fram som en utmaning är skillnaden i att folkhälsopolitiken har samhället och olika grupper som utgångspunkt medan funktionshinderspolitiken har mänskliga rättigheter på individnivå som utgångspunkt. Behovet av samverkan och samarbete med kommuner och civilsamhället i arbetet är en viktig utgångspunkt vilket också framgått av remissvaren. De prioriterade områden som föreslås i strategin har mottagits väl av remittenterna.

Strategin ska:

- Vara till hjälp för chefer och medarbetare inom Region Västerbotten för att planera och genomföra det dagliga arbetet. Den beskriver vilka folkhälsoinsatser regionen arbetar med, varför

dessa insatser behövs och ger riktlinjer för framtida utvecklingsarbete inom området.

- Stödja hälso- och sjukvårdens målbild för 2030 samt regionens uppdrag inom regional utveckling.
- Vara ett styrande dokument för regionens nämnder och styrelser. Det innebär att varje nämnd och styrelse har ett tydligt ansvar att arbeta för ett samhälle som är tillgängligt för alla samt för att främja god, jämställd och jämlik hälsa i Västerbotten.

Förslag till beslut

Att hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår regionfullmäktige att anta Strategi för folkhälsa och funktionsrätt.

Bedömda resultat och konsekvenser

Strategin bidrar till ökad jämställdhet och jämlik hälsa i Västerbotten.

Jämställdhet

God folkhälsa innebär ett så gott hälsoläge som möjligt för så många som möjligt, där skillnaderna mellan de som har det sämst och bäst är små. Det kräver kunskap om hur livet ser ut för kvinnor, män och ickebinära från olika grupper. En viktig del i arbetet för bättre folkhälsa handlar om att prioritera grupper med särskilt utsatta livsvillkor.

Resurser och finansiering

Ej aktuellt

Beredningsansvariga

Maria Falck, enhetschef Folkhälsoenheten,
Sofia Elwér, jämställdhetsstrateg Folkhälsoenheten
Gunilla N Larsson, strateg Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

Beslutsunderlag

Bilaga 1 Förslag till Strategi för folkhälsa och funktionsrätt

Beslutet expedieras till

Elisabeth Karlsson, Hälso- och sjukvårdsdirektör